

Adviseur Paul van der Weiden geeft tips tijdens veiligheidsscan

'Dieven willen zo snel mogelijk hun slag slaan'

Boeren zijn zich te weinig bewust van de toename van criminaliteit in het buitengebied. Dat stelt adviseur Paul van der Weiden van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV). Akkerwijzer mocht mee tijdens een veiligheidsscan op het akkerbouwbedrijf van maatschap Van Turnhout in Biddinghuizen voor handige tips en tricks.

Als Corné van Turnhout de trekker niet gebruikt, haalt hij de sleutel uit het contact en doet de deur op slot.

Copyright photo

Paul van der Weiden (links) kijkt samen met Corné van Turnhout op de tablet naar Google Maps. Voordat Van der Weiden een bezoek brengt aan een bedrijf, heeft hij op Google naar de situering van de onderneming gekeken. „Dat doen criminelen ook”, zegt hij.

Voordat Paul van der Weiden een bezoek brengt aan een bedrijf, kijkt hij op Google Maps naar de situering van de onderneming. De adviseur Veilig Ondernemen heeft dan al een beeld van hoe een bedrijf is gelegen en of het gemakkelijk door derden is te benaderen. Criminelen doen dit ook, vertelt hij tijdens de veiligheidsscan aan akkerbouwer Corné van Turnhout. „De beelden op Google Maps geven een goede indruk van een bedrijf. Als het er netjes uitziet of er staan dure machines op het erf, is het aannemelijk dat er waarde zit. Vaak is al voorwerk gedaan voordat dieven toeslaan.”

Corné van Turnhout hoort dit met enige verbazing aan. Hij is zich er niet van bewust dat op Google Maps machines op zijn erf zijn te zien. Toch is de akkerbouwer geen groentje op het gebied van de preventie op zijn bedrijf. Hij participeert namens LTO Noord afdeling Oostelijk Flevoland in het project Keurmerk Veilig Ondernemen Buitengebied van de gemeente Dronten. Van Turnhout is al een paar jaar met criminaliteitspreventie bezig, vooral nadat er enkele jaren geleden op een avond een vrij nieuwe warmwaterreiniger werd gestolen. „Preventie is een geleidelijk proces. Je gaat daarin steeds een stapje verder”, is zijn ervaring.

Real time camerabeelden

Van Turnhout maakt gebruik van camera's: iedereen die op het erf komt, wordt vastgelegd. Corné kan deze camerabeelden real time op zijn mobiele telefoon bekijken. Verder zorgt de teler ervoor dat de schuren altijd dicht zijn, ook al zitten ze niet op slot. Dat nodigt eventuele inbrekers minder snel uit het erf te betreden. Een goede gewoonte, vindt Paul van der Weiden. „Dieven willen zo snel mogelijk hun slag slaan, zij moeten niet eerst allerlei barrières tegenkomen.” Corné: „Onlangs kwam ik eens thuis en zag dat een van de schuren openstond. Ik dacht gelijk: wat

is er gebeurd?! Achteraf bleek er een plausibel verhaal voor te zijn, maar het gaf toch een raar onderbuikgevoel.”

Trekkers en andere landbouwmachines zijn gewilde objecten voor het dievengilde. Criminelen worden steeds inventiever in het stelen hiervan, vertelt Van der Weiden. Hij heeft meegemaakt dat op een regenachtige zondagmiddag twee trekkers van het land zijn ontvreemd in Flevoland. De dieven hadden stro van een agrarisch bedrijf gestolen om een sloot mee te dempen en op een achterafweggetje stond een dieplader klaar om de voertuigen mee te nemen. Dit alles gebeurde vlak bij het bedrijf. „Je verwacht als boer niet dat zoiets gebeurt, je bent er niet op gefocust. Daarom hoor en merk je het niet”, legt de adviseur Veilig Ondernemen uit.

Sleutelherkenning

Als Van Turnhout de trekkers niet gebruikt, haalt hij de sleutel uit het contact en doet de deur op slot. Dat zit in ons systeem, zegt hij. De sleutels worden op een daarvoor afgesproken plek bewaard, zodat andere gebruikers niet misgrijpen. De meeste trekkers op het akkerbouwbedrijf hebben sleutelherkenning en zijn voorzien van startonderbreking. Het verbaast Van der Weiden dat veel trekkers nog zijn uitgerust met een standaardslot. „Terwijl het hier soms om voertuigen van een ton gaat. Sommige trekkers zijn zelfs met een spijker te starten: als-ie maar massa maakt.” De adviseur raadt boeren aan bij de aanschaf van een nieuwe trekker door het mechanisatiebedrijf een slot met sleutelherkenning of een startonderbreker te laten plaatsen. Hoewel Van Turnhout gewend is de trekkers af te sluiten, haalt hij het computerkastje van het GPS-systeem altijd uit het voertuig als dat op het land blijft staan. Dan heeft het geen waarde meer, zegt hij. „Het gaat om klein materiaal, maar het kost wel 20.000 euro.

GPS wordt op bestelling gestolen, criminelen weten daar wel raad mee.” De systemen zijn verder voorzien van een gsm-modem, zodat de akkerbouwer het apparaat bij eventuele diefstal kan blijven volgen. „Zou het GPS-systeem of zelfs de hele trekker worden ontvreemd en het gsm-modem signaleert hem elders in Nederland, dan weet je waar hij rijdt. Dieven proberen de GPS-signalen wel te verstoren, maar soms worden ze toch weer opgevangen.”

Shovels, heftrucks, zitmaaiers en quads zijn andere voertuigen die gewild zijn bij criminelen. De machines worden relatief eenvoudig van boerenerven gestolen en zijn tweedehands gemakkelijk te verkopen, aldus Van der Weiden. „Alle Volvo-shovels zijn geel, een gestolen shovel is daardoor lastig door de eigenaar te herkennen. De dief slaat ook nog eens de nummering om, bewijs is er niet meer.” Corné: „Voor (mini)shovels en heftrucks en is het mogelijk om een schakeling met de claxon te maken. Als de machine met een vreemde sleutel wordt gestart, gaat het voertuig claxonneren. Dat zijn handige manieren om diefstal te voorkomen.”

Dieseldiefstal

Sinds het afschaffen van rode diesel in de landbouw neemt het aantal diefstallen uit dieseltanks, trekkers en beregeningsinstallaties flink toe. Corné vertelt bij een van de trekkers dat hij een vlotter met gsm-module in de tank van het voertuig heeft zitten. „Stel: een trekker verbruikt 20 liter brandstof per uur. Dan krijg ik een signaal als het dieselgebruik toeneemt naar bijvoorbeeld 30 of 40 liter per uur. Ook een beregeningshaspel is op die manier in te stellen.” De akkerbouwer is zelf nog nooit het slachtoffer van dieseldiefstal geweest, maar heeft ooit wel een verdachte situatie gezien. „Bel in zo'n geval altijd de politie. Ga nooit voor eigen rechter spelen”, waarschuwt Van der Weiden. „Je ►

leven is meer waard dan 200 liter dieselolie!" Hij adviseert de dieseltank van de trekker niet te vergrendelen. „De dieven boren dan een gaatje in de tank en dan is de schade veel groter. Vaak hebben ze een jerrycan van bijvoorbeeld 20 liter bij zich, maar de andere 180 liter loopt er ook uit en wordt niet opgevangen." 's Avonds aftanken raadt hij af. „Tanken kan de volgende ochtend ook. Het verhaal van condensvorming is echt passé." Volgens Van der Weiden wordt een deel van de brandstof door mensen uit de omgeving gestolen, bijvoorbeeld door jongeren die het onder leeftijdsgenoten verhandelen. Diesel is ook gewild bij criminelen in het drugsircuit, als alternatieve energiebron in de hennepcultuur.

Spanning uitschakelen

Criminelen draaien hun handen ook niet om om een complete dieseltank op het erf leeg te halen. Paul van der Weiden vindt dat boeren zich beter tegen deze vorm van diefstal moeten wapenen. „Je komt soms de raarste dingen tegen, zoals een verlengkabel of een handpompje dat naast de tank ligt. Dan maak je het de dieven wel heel gemakkelijk." Hij wijst naar de vulopening van de tank van Van Turnhout. „Wij adviseren deze dicht te lassen of er een pitje op te zetten. Dan kan hij niet meer worden opgedraaid. Dieven komen soms met een autobusje met een dieselvat van 1.000 liter met aggregaat en pomp het erf oprijden. Zij zuigen de tank in twee minuten leeg." Van Turnhout heeft een schakelaar in huis, waarmee hij 's avonds de spanning op de dieseltank uitschakelt. Boeren kunnen ook voor een vlotter met gsm-module kiezen. En dan klein gereedschap. Ook gewild roofgoed op het boerenerf. Corné van Turnhout bewaart zijn handgereedschap in een kast in een schuur. Voor de kast heeft hij een wand staan, zodat het materiaal aan het zicht is onttrokken. De nieuwe hogedrukreiniger, die ook in de schuur staat, is vastgezet aan een ketting. Van der Weiden: „Het is nog mooier om het apparaat met een stevige ketting vast te zetten aan een keilbout." Corné vertelt dat de man die de gewasbeschermingsmiddelen levert een sleutel van de middenkast heeft. „Als hij de spullen komt brengen en wij zijn op het land aan het werk, weten we zeker dat de middelen veilig achter slot en grendel staan." Paul heeft nog een tip voor klein gereedschap: zet je postcode en huisnummer op het kunststofgedeelte. „Dat

geldt bijvoorbeeld ook voor de zitmaaier. Het voorkomt diefstal."

Hennepkwekerij in schuur

Paul van der Weiden ziet nog een andere vorm van criminaliteit de kop op steken: hennepkwekerijen en xtc-laboratoria in een afgelegen schuur of stal, al dan niet met gedwongen medewerking van de agrarische ondernemer. „Drugscriminaliteit op het platteland komt niet alleen in het zuiden van het land voor, het rukt overal op, ook hier in de Flevopolders", waarschuwt hij. „Criminelen hebben vaak een goede prijs voor de huur van een schuur over. Als iemand een lege schuur wil huren, maak dan goede afspraken, zet geen nieuwe sloten op de deuren, kijk regelmatig welke activiteiten er worden uitgevoerd en overleg eventueel met je wijkagent."

Drugscriminaliteit in een schuur is niet altijd met het blote oog zichtbaar, vervolgt de adviseur.

„Stel: iemand begint een garagebedrijf in het gebouw. Dan kan het voorkomen dat achter de garage een paar ruimten worden gebouwd voor criminele activiteiten. De garage is dan een dekmantel. Wat ook gebeurt, is dat asbest uit een illegale sanering in een schuur wordt opgeslagen. De huurder betaalt een mooi bedrag vooruit, maar na een maand is hij gevlogen en zit de verhuurder met het asbest en de kosten.

Ook al wordt er via de bank betaald, crimineel geld is moeilijk traceerbaar. Er wordt veelal met katvangers gewerkt."

Buurtpreventie

Corné van Turnhout maakt gebruik van de buurtapp. Een goede vorm van buurtpreventie, mits de app alleen voor dit doel wordt ingezet. „Als een verdachte auto over de weg rijdt, kijk je op de app om inzichtelijk te krijgen of anderen daar ook zo over denken." Paul van der Weiden: „In een auto met een groen kenteken kan iemand zitten die aan het rondkijken is. Of iemand die de opdracht heeft bepaalde goederen te stelen. Deze mensen bellen dan heel brutaal aan. Als er niemand thuis is, gaan ze op zoek naar de bestelling."

Denk nu niet: 'dat gebeurt hier niet' of 'dat gebeurt alleen in het Westen', besluit de adviseur Veilig Ondernemen. „De 'andere wereld' heeft ook op het platteland zijn intrede gedaan. Vroeger kon je het huis of de schuur open laten staan. Die tijd is voorbij. De agrariër moet eraan wennen dat de boel op slot moet." ■

Copyright photo

De nieuwe hogedrukreiniger staat vast aan een ketting in de schuur.

Copyright photo

Paul van der Weiden adviseert de dieseltank van de trekker niet te vergrendelen. „De dieven boren dan een gaatje in de tank en dan is de schade veel groter."

Copyright photo

Corné van Turnhout haalt het computerkastje van het GPS-systeem altijd uit de trekker als het voertuig op het land blijft staan.

Copyright photo

Corné van Turnhout heeft een schakelaar in huis, waarmee hij 's avonds de spanning van de dieseltank uitschakelt.